

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (ديات)

ديه شجاج و توابع آن (۲)

جلسه ۴۹

استاد مهدی حجازی

ديه شجاج

مراد از شجاج، جراحت‌هایی است که به سروصورت وارد می‌شود که هشت قسم است:

۷- المنقله:

جراحتی که معالجه آن، نیاز به جابه‌جایی استخوان داشته باشد؛ البته برخی گفته‌اند، خود جراحت باعث جابه‌جایی استخوان شود و ديه آن: ۱۵ شتر است.

۸- المأمومه:

جراحتی که به سر وارد شده و به جمجمه برسد؛ ولی آن را نشکافد و ديه آن: ۳۳ شتر است.

شهید ثانی: قول أقوى، ۳۳ شتر + یک سوم شتر است.

نکته: اگر جراحت به حدی باشد که جمجمه را بشکافد؛ بعید است شخص زنده بماند؛ ولی اگر زنده ماند، ديه آن، ديه مأمومه بعلاوه ارش است و اصطلاحاً به آن «الدماغه» می‌گویند.

ملحقات شجاج

۱- شکافتن شکم:

اگر جراحت به داخل شکم نفوذ کند (از هر جهتی حتی زیر گلو)، ديه آن، ۳۳ شتر + یک سوم شتر است که درمورد یک سوم شتر، اختلاف نظری نیست.

۲- شکافتن بینی:

اگر جراحت به هر دو طرف بینی نفوذ کند و خوب نشود، یک سوم ديه کامل واجب است؛ ولی اگر خوب شود، یک پنجم لازم است.

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

اگر جراحت فقط به یک طرف بینی نفوذ کند و خوب شود، یک دهم دیه کامل لازم است؛ ولی اگر خوب نشود، یک ششم واجب است.

۳- شکافتن لب:

اگر به نحوی باشد که دندانها آشکار شوند:

الف- اگر هر دو لب شکافته شوند: یک سوم دیه لبها واجب است، اگر خوب نشوند و الا یک پنجم.

ب- اگر یک لب شکافته شود: یک سوم دیه همان لب واجب است و اگر خوب شود، یک پنجم.

۴- سرخ شدن صورت:

اگر بر اثر سیلی یا شبه آن، صورت:

• سرخ شود: ۱/۵ دینار دیه واجب است.

• سبز شود: ۳ دینار دیه واجب است.

• سیاه شود: ۶ دینار دیه واجب است.

• نکته: اگر این جنایت بر بدن باشد (کمر و پشت و سینه)؛ نصف این مقادیر واجب می شود.